

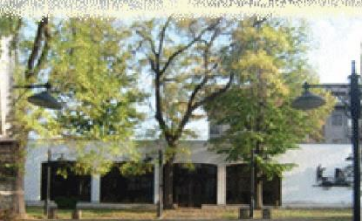
РЕГИОНАЛЕН



ИСТОРИЧЕСКИ

МУЗЕЙ ВРАЦА

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН



/01.06.2022 г. – 30.06.2022 г./

МИНАЛИ СЪБИТИЯ

На **3 юни** започна спасително археологическо проучване на обект 5 във връзка с инфраструктурен проект на Булгартрансгаз за реконструкция на газопроводни отклонение "Чирен-Костелево". Екипът, осъществяващ проучването е под ръководството на д-р Владимир Стайков и д-р Анани Антонов от НАИМ-БАН, а в него от страна на РИМ-Враца участва археологът **Александра Петрова**.



Некрополът е нерегистриран до момента и е локализиран в землището на град Враца в началото на месец май 2022 г. Той е християнски, с трупополагане, който според намеренията в гробовете материали датира в периода от 12 до 14 век.



До момента са проучени 57 гроба, в голяма част от които е погребана млада популация. Намереният в гробовете инвентар е представен от монети, елементи на облеклото (токи) и

личните накити на погребаните, които са украсявали главата, шията и ръцете - обеци и наушници от сребро и бронз, торква за шията, пръстени, различни типове бронзови гривни. Проучването ще продължи и през месец юли в сервитута на газопроводната тръба.



През **юни** уредникът **Александра Петрова** участва в създадената работна група във връзка с изграждането на новата визия на зала Врачански съкровища в РИМ-Враца.

На **5 юни** уредникът от отдел „Етнография“ **Силвия Гарванска** взе участие в комисия за подбор на участници в националния събор – „Копривщица 2022“.

На **8 юни** в двора на ЕВК „Св. С. Врачански“ се проведе открит урок за традиционната носия от Врачанско, с ученици по програма „Еразъм“ към СУ „Козма Тричков“.



Участие в Научната конференция „Българският северозапад: минало и съвременност“, организирана от РИМ–Монтана на **10 юни** взеха уредниците: **Нели Стоянова**,



отдел „История на България XV – XIX век“ с тема на доклада: „Топонимични проекции на името „България“ в сведенията на западноевропейски пътешественици и картографи XV – XIX век“, **Йоана Нанкова** –



нумизмат, с тема „Монети от Римската епоха в новооткрит некропол по трасето на Път Е-79, в землището на с. Люти дол, общ. Мездра, обл. Враца“ и **Силвия Гарванска**, отдел „Етнография“ с тема „Символи и знаци - закодирани в традиционното народно облекло на населението от Северозападна България“.

На **8 юни** РИМ-Враца бе любезен домакин на представянето на книгата на журналиста Стойчо Керев „Въпрос на гледна точка“.



На **15 юни** ученици от паралелка „Аниматори в туризма“ към ПЕГ „Йоан Екзарх“ – Враца, участваха в облагородяването на пространството зад музея – известно още като „Якото място“.



През **юни** започна реконструирането на един от представителните цистови гробове с богат инвентар, проучен през 2021 г. при спасителни проучвания по трасето на Път Е-79 в землището на с. Люти дол, под ръководството на **Александра Петрова**. Реконструкцията се осъществява от Ивайло Танцов с консултацията на Александра Петрова и ще бъде експонирана в зала „Археология“ на РИМ-Враца с оригиналните археологически материали.

На **21 юни** по повод 300 години от рождението на йеромонах Паисий Хилендарски и 260 години от написването на **„История славянобългарска“**, уредникът от отдел **„История на България XV – XIX век“** **Нели Стоянова** подготви информационно табло, експонирано във фойето на централната сграда на РИМ-Враца.

300 години от рождението на йеромонах Паисий Хилендарски
260 години от написването на „История славянобългарска“

„Когато българският народ изпадна в най-тежко състояние под двойното ивекско гръко-турско робство, тогава Бог издигна преносими Паисий Хилендарски, който написа своята замислената „История славянобългарска“ и чрез нея възбуди народното съзнание и снах у българския народ, изтръгна го от неговото отчаяние и постави начало на българското възраждане.“
(из „Жития на светните“, Синодално издателство, София, 1991 година)

Прелистеници на Паисий Хилендарски:
Цесар Бартолай (Мелур де Барто – католически кардинал, суверен на еретиците в катедра и в провинция на папа Климент 1714, българският на Ватикана)
1588 – 1607 г. – „Делна история и география“ („Първата атака“)
Микро Орбини (бenedиктински монах) – 1601 г. „Дарството на словесите“
Петър Бодуан Базиен – 1667 г. – най-старата история на България „За древността на българската земя и българските деди“, написана по латински език в 201 страници в 79 глави
Христофор Жефарович – 1741 г. – „Степановград“, издадена във Виена
Бланш Кийнер (франкиска лезика) – 1761 г. – „История на България“

„...ще се обогатим с разум, не ще бъдем невеж и ще отговорим на малките деца и не-верните хора... и не ще ставаме за срам, когато нищо не можем да отговорим“
(из предговор „Ползата от историята“ към „История славянобългарска“)

Предполагаме редица места:
гр. Банско
гр. Самоков
с. Досея, Самоковско
с. Краев дол, Пернишко

„...ще се обогатим с разум, не ще бъдем невеж и ще отговорим на малките деца и не-верните хора... и не ще ставаме за срам, когато нищо не можем да отговорим“
(из предговор „Ползата от историята“ към „История славянобългарска“)

Предполагаме място и година на смъртта:
1873 г. – Амбелно, квартал на Станямака (оп. Асеновград)
след 1873 г. – според документи през 1775 г. е бил на мястото в Куч (хиландарски манах по далното течение на р. Стрима)
1798 г. – Самоков (според съобщение, отбелязано от доник Марко в Хилендарската кондика)

Създатели на Паисий Хилендарски:
Йеромонах Спирidon Габровски – 1792 г. – „История во кривце о българском народе словеском“
Новак Ричи – 1801 – „История славяно-българской народа“
Христиан Павлович – 1844 г. издава първия печатан вариант „Парвенник или История болгарская“, на основа на Паисиевата история

Известни са около 60 преписа и 15 преводни на „История славянобългарска“: Софроний Врачански, Николко Рибски, Давид Попович, Димитр Грамадин, П. Р. Чаловичев, Хр. Драгаичев и др. Общо са запазени 49 ръкописа.

„Същността ѝ като исторически и художествен памятник е незначителна. Нейната ценност е в поставената ѝ цел и в постигнатия резултат. Целта ѝ е да насърчи морално и политически сънародниците, които след четири века на жестоки турски доминации и гръцки гнет си заслужили национално си съзнание и се срамуват да признаят, че са българи. Тъй като не са били онези времена, в които подобна книга е била способна да постави такъв нещ.“
(Артуро Брокия, „Наредието на словесите“ на Микро Орбини (1601) в „История славянобългарска“ на монах Паисий (1762)“)

Поставяне на кула в Хилендарския манах

На **23 юни** група посланници на страни членки на Европейския съюз в България посети РИМ-Враца и разгледа експозициите му.



На **24 юни** ученици от гр. Чипровци участваха в игра „Търсачи на древни артефакти и съкровища“ в РИМ-Враца, след което им бе изнесена тематична беседа.



На **26 и 27 юни** директорът на РИМ-Враца и уредниците от отдел „Етнография“ взеха участие в Националния фолклорен събор - Леденика 2022. **Силвия Гарванска, Йоана Нанкова** и **Александра Тодорова** се включиха в подготовката и възстановката на традиционната северняшка сватба и журираха конкурса за народни носии.





Георги Ганецовски съвместно с театрална група ТЕМП, ръководена от Георги Врабчев представи атрактивен щанд на РИМ-Враца. Бяха демонстрирани праисторически технологии на производство на хляб от лимец, наречени „Вкусът на хляба от неолита“.





През **юни** във връзка с ремонтни дейности в зала „Тракийски съкровища“ част от експонатите в нея под ръководството на уредниците от отдел „Фондове“ бяха преместени в зала „Рогозенско съкровище“.



ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

През месеците **юли и август**, в двора на ЕВК „Св. Софроний Врачански“, всеки понеделник ще се провеждат летни работилници за деца, съвместно с врачанското Народно читалище „Развитие - 1869“.

В началото на месец **юли** в Голямата зала на ХГ „Иван Фунев“ ще бъде подредена изложба с творби от фонда на Художествената галерия.

През месеците **юли** и **август** ще се проведат работилници с деца, съвместно с читалище „Фар 1930“ с. Паволче.

През месец **юли** в Малката зала на Художествената галерия ще бъде подредена и открита изложба живопис по повод 90 години от рождението на видния врачански художник Людмил Младенов – Цвекето с творби от фонда на галерията и лични притежания на семейството му.

През месец **юли** ще стартират редовните археологически проучвания на селище и обреден център от ранния неолит край село Оходен с ръководител **Георги Ганецовски** с финансови средства, осигурени от Община Враца.

През месец **юли**, по повод 160 годишнината от рождението на Васил Кънчов, ще бъде подреден изложбен кът в зала „Нова история“.

ПУБЛИКАЦИИ И МЕДИЙНИ ИЗЯВИ

На 3 юни галеристът **Христо Божков** даде интервю за **БНР - Радио Видин** по повод 96 годишнината от рождението на видния врачански скулптор Цвятко Йорданов.

На 22 юни уредникът **Христо Божков** даде интервю за **БНР - Радио Видин** по повод 90 години от рождението на видния врачански художник Людмил Младенов - Цвекето.

На 26 юни уредникът от отдел „Етнография“ **Силвия Гарванска** даде интервю за телевизия „Европа“ относно традиционния сватбен ритуал.

ПОСЕЩЕНИЯ В РИМ – ВРАЦА

/01.06.2022 – 30.06.2022 г./

Централна сграда

експозиции

български граждани – 1764

чужденци – 94

беседи – 50

мероприятия – 345

ЕВК „Св. Софроний Врачански”

експозиции

български граждани – 623

чужденци – 95

беседи – 12

Общо

български граждани – 2387

чужденци – 189

беседи – 62

мероприятия – 345